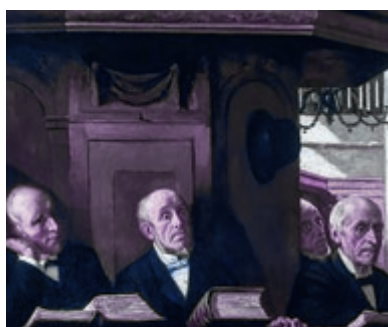

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
POORTUGAAL**

04 Gebeden in de
formulieren

06 Het verstand en
de wonderen

08 Een Elim aan
de Langeweg

Het Koninkrijk voor de armen van geest

ds. G.J.N. Moens, Middelharnis

In de Bergrede onderwijst Christus Zijn discipelen en de schare die staat te luisteren. Het onderwijs gaat over Wie de Koning van dit Koninkrijk is en wie de onderdanen van dit geestelijk Koninkrijk zijn.

► **Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.**

Mattheüs 5:3

Christus is de Koning der koningen en Hij richt dit Koninkrijk der hemelen op in de harten van de Zijnen in de ure van de wedergeboorte. In dit Koninkrijk der hemelen gaat alles zo anders dan in de koninkrijken van deze wereld. In de koninkrijken van deze wereld gaat het om eer, macht en rijkdom. Maar die koninkrijken zijn,

hoe groot ze ook mogen worden, toch betrekkelijk en slechts voor een tijd. Het Koninkrijk der hemelen is echter eeuwig. Het is een hemels Koninkrijk, want de oorsprong van dit Koninkrijk is hemels, de aard van dit Koninkrijk is hemels en het doel van dit Koninkrijk is hemels.

Uit het welbehagen

Dit Koninkrijk der hemelen komt uit het welbehagen des Vaders. Het is gegrond op de Borgstelling van eeuwigheid van Christus. Hij kwam uit de hemel naar de aarde om door Zijn lijden en sterven dit Koninkrijk voor Zijn Kerk te verwerven: 'Want gij weet de genade van onzen Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden' (2 Kor 8:9). Hij moest zeggen: 'De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd nederlegge' (Luk. 9:58).

Op Golgotha was voor Hem geen plaats meer op de aarde, opdat Hij het Koninkrijk der hemelen zou aanbrengen voor Zijn bruidskerk. Als de Koning der koningen is Hij opgestaan uit de doden en heeft Hij satans kop vermorzeld. Nu staat dit Koninkrijk vast op pijlers van waarheid, gerechtigheid en trouw. Als de levende Koning van Zijn Kerk brengt Hij door Geest en Woord toe tot dit Koninkrijk. Dan worden verloren adamskinderen door hartvernieuwende genade verlost uit alle heerschappij van satan en worden zij onderdanen van Zijn Koninkrijk.

Gerechtigheid

Geliefde lezer(es), waar de Heere dit wonder werkt, worden we zo nameeloos rijk, zo onuitsprekelijk gelukkig. Dan mogen we - aan de zijde Gods - om Christus' wil deel krijgen aan de enige troost in leven en sterven en dan wordt de volkomen gerechtigheid en heiligheid van Christus de onze. Er is werkelijk geen gelukkiger en rijker volk dan het volk van God. De weg tot de bevindelijke kennis van deze ware rijkdom en troost leert de

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE POORTUGAAL

Als verschillende personen uit Poortugaal zich niet langer kunnen verenigen met de leer zoals die in de plaatselijke kerken wordt gebracht, komen zij vanaf 1922 voortaan in een woning bijeen om een preek te lezen. In 1930 betrekken zij echter een nieuw gebouwtje aan de Achterweg.

Vanaf dat moment worden er ook predikanten en oefenaars uitgenodigd. Nadat er behoefte aan een wat meer geordend kerkelijk leven is ontstaan en men in contact is gekomen met ds. W.C. Lamain, sluit het gezelschap zich in 1935 aan bij de Gereformeerde Gemeenten. In 1939 verrijst er achter het bestaande kerkgebouw een nieuwe kerk met 180 zitplaatsen. Bij de ingebruikneming ervan, op 15 september 1939, spreekt ds. Lamain over Zacharia 2:4-5. Na verschillende jaren als afdeling van Rotterdam-Zuid te hebben gefungeerd, wordt Poortugaal op 31 juli 1942 zelfstandig. In 1975 wordt het kerkgebouw uitgebreid met een vergaderzaal. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Vijftig jaar vacant, maar niet zonder Herder'. Het aantal belijdende leden bedraagt 89, het aantal doopleden 74.

Heere Zelf in het hart van Gods kind, in de doorleving van de drie stukken uit onze Heidelbergse Catechismus: ellende, verlossing en dankbaarheid. Bearbeid door Gods Geest gaat de ziel, die dacht rijk en verrijkt te zijn met de godsdienst of de wereld, zien dat hij God kwijt is en daarom zo nameloos arm is geworden. Zonder God en zonder hoop op deze wereld en dat door eigen schuld. Daarbij komt een diepe droefheid naar God, vanwege de liefde Gods in het hart uitgestort.

Gelukkig als de Heere al het onze finaal afsnijdt, want in die weg komt er plaats voor Christus.

Hoeveel een mens in het tijdelijke ook heeft, dit maakt ons nameloos arm. Want deze armoede is met niets op te lossen dan alleen door verzoening en vrede met God. Door de ontdekking door de Heilige Geest leren we arm te zijn aan kennis, gerechtigheid, heiligheid, liefde, geloof en hoop. Eigenlijk, arm aan alles, arm aan God.

Arm van geest

Dit zijn de armen van geest. Hoe meer we proberen iets daarvan aan te brengen door onze eigen werken, hoe meer we leren dat uit ons geen vrucht meer in der eeuwigheid is. Gelukkig als de Heere al het onze finaal afsnijdt, want in die weg komt er plaats voor Christus. Wat wordt het in de verlorenheid van ons bestaan tegenover een heilig, rechtvaardig en goeddoend God een wonder dat de Heere hulp besteld heeft bij een Held, Die machtig en gewillig is om te verlossen.

In Hem is alles. Zijn hemels onderwijs verlicht het hart: 'In Uw licht zien wij het licht' (Ps. 36:10). Zijn gerechtigheid alleen redt van de dood. In Zijn heiligheid kan een verdorven zondaar voor God bestaan. Zijn liefde voor zo'n arme van geest vervult het hart met onuitsprekelijke wederliefde. Ze zijn zalig om het genadewerk Gods in hun hart. Het is waar, ze voelen zich bij tijden rampzalig, maar als zij door het geloof de Koning in Zijn schoonheid mogen zien, dan stroomt het hart vol van de liefde en de zaligheid in Hem. Daarom zijn het zalige armen. In die zielszalige tijden mogen ze geloven dat ook zij onderdanen van dat Koninkrijk der hemelen zijn. Dit zijn ogenblikken die zich meer laten doorleven dan beschrijven.

Bedelen aan de troon

Hoelang blijft dat volk arm van geest? Hun leven lang! In zichzelf blijven het arme zondaren. In die weg wordt een menskind ook steeds meer bedelaar aan de genadetroon. Hun zaligheid ligt niet in het arm van geest zijn, maar in de rijkdom die er in Christus is. In zichzelf vinden ze steeds meer het bederf in Adam. Dat doet ze bedelen om een kruimel genade, om een blijk van Zijn lieve gunst. Hoe arm ze ook zijn, nooit zouden ze meer willen ruilen voor de schatten van de wereld. 'Bij U, mijn Koning en mijn God, verwacht mijn ziel een heilrijk lot'. Zalig zijn ze, die armen van geest. Hier mogen ze al delen in de rijkdom van de Koning van het Koninkrijk der hemelen. Hoe menigmaal het hier ook bestreden wordt, bij hun sterven mogen ze ingaan in de vreugde huns Heeren. Dan mogen ze die dierbare Heere Jezus zien gelijk Hij is. Dan mogen ze eeuwig bij de Heere zijn, dan zijn ze eeuwig welgelukzalig. Geliefde lezer(es), dit is het leven dat nooit meer sterft. Wanneer we hier nog vreemdeling van zijn, smeed dan toch of de Heere ons deze genade wil schenken. Voor Gods Kerk, in welke stand van het leven ook, geldt het: 'Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen'. ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

H

HONGEREN

Onder de letter H komt het zaligmakend geloof voor onder de benaming van 'hongereren'.

Vooraf moeten we opmerken dat het niet onze bedoeling is hierover als filosoof*) te spreken. Dat zou door weinig mensen begrepen worden en daarom brengt dat geen profijt met zich mee. We zullen ook niet over het hongeren in geestelijke zin zelf spreken, omdat we onder de letter D al over het geloof gesproken hebben als een geestelijk dorsten. En hoewel 'hongereren' en 'dorsten' twee verschillend klinkende woorden zijn, ze geven in zakelijke zin beide hetzelfde aan. Dat is namelijk het voortdurende verlangen in de ziel naar gerechtigheid om voor de rechtbank van God vrijgesproken te worden, en vervolgens heilig voor God te leven vanuit het beginsel van rechtvaardigverklaring. Het gaat - naar onze mening - immers om deze beide zaken in het hongeren en dorsten van Mattheüs 5:6, waarover de zaligheid wordt uitgesproken. Het is deze keer onze bedoeling om aan de hand van een aantal opmerkingen enkele dingen naar voren te brengen, opdat niemand zichzelf de zaak op losse gronden zou toe-eigenen, en opdat Gods kinderen, vooral de zwakken en kleinen onder hen, bemoedigd mogen worden.

Om ter zake te komen: iedere opmerkelijke toeschouwer kan vaststellen dat 'hongereren' en 'dorsten' aangeven dat er een voortdurend en onverzadigbaar verlangen is naar twee vormen van gerechtigheid. Welnu, ieder die aandacht schenkt aan mensen met het oog op hun godsdienstig leven, merkt

- ▶ heel gemakkelijk op dat er twee soorten mensen zijn. Enerzijds zijn er die van hun verlangen een grond voor hun zaligheid maken. Salomo zegt van hen dat hun begeerte hen doodt (zie Spr. 21:25). Anderzijds gaat menig een bedrukt zijn weg. Zo iemand is bedroefd, omdat hij vreest dat zijn verlangen niet meer dan inbeelding is.

Enig bewustzijn

Als het Woord van God het geloof een begeren, een hongeren noemt, moeten we er dus op bedacht zijn dat niet elke honger, niet elke begeerte het eigenlijke hongeren van het geloof is. O nee, want in de tijdgelovigen zijn er ook verschillende begeerten. Dat zien we bij Bileam, die de dood van een rechtvaardige wilde sterven, en ook bij de dwaze maagden. Dergelijke begeerten kunnen voortkomen uit verschillende oorzaken.

1. Tijdgelovigen kunnen *enig bewustzijn* ontvangen hebben van hun staat van ellende en van hun gebreken. En dat maakt hen heel erg bedroefd. Dat gebeurt vooral als het op sterven aankomt, en zij in het strijdperk moeten treden met de koning der verschrikkingen. Nu komt het op Christus aan, op het bloed van het verbond, op een Leidsman door het dal van de schaduwen van de dood. Dat is de oorzaak dat er mensen zijn die gebukt gaan onder het oordeel, de benauwdheid en de beschuldiging van het geweten. Zij liggen nu op hun doodsbed, en beginnen te bidden, te roepen, te kermen en hun verlangens uit te spreken. Deze mensen hebben tijdens hun leven zelden anders gebeden dan alleen uit gewoonte, zonder er echt zin in te hebben en niet van harte, met behulp van een formuliergebed. En mensen die weinig geestelijk licht van God ontvangen hebben, spreken zulke mensen zalig. Als zij sterven, zo zeggen ze, gaan ze vast naar de hemel. ♦

*) Zoals uit de inleiding blijkt, had Comrie naast zijn theologische ook een filosofische opleiding voltooid.

▶ wordt vervolgd

Gebed bij de bevestiging van ambtsdragers

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Eén van de zegeningen van de Reformatie is dat heel de gemeente voortdurend onderwijs krijgt uit het Woord. Ook bij bijzondere kerkelijke gelegenheden moet het Woord spreken.

Het Woord klinkt, toegespitst op de sacramenten, de huwelijksbevestiging of de bevestiging van ambtsdragers. De doelstelling is helder: alle aanwezigen moeten weten wat de Heilige Schrift ons bij deze gelegenheid te zeggen heeft: wat is hier Gods geopenbaarde wil? Daarom is het gebed noodzakelijk of de Heere wil bewerken dat onze kerkelijke praktijk in overeenstemming is met Zijn wil, tot zegen van de gemeente. Wee als dat niet het geval is. Wat tégen Gods wil is, dat is overtreding, dat is zonde. Bij de bevestiging van ambtsdragers krijgen we onderwijs in de gereformeerde ambtsleer. Het gaat om Gods geopenbaarde wil met betrekking tot de drie ambten. Nu gaat het dus om het ambt van de regering of het opzicht, en om dat van de barmhartigheid. Onze geloofsbelijdenis spreekt over de drie ambten in artikel 27 tot 32. Want de ambten zijn een gelóófszaak. Het zijn geen inzettingen van mensen die we willekeurig zelf kunnen invullen. De liturgische geschriften spreken dezelfde taal, in gehoorzaamheid aan Schrift en belijdenis.

Eerst onderwijs

Nu gaat het om het gebed bij de bevestiging van ouderlingen en

diakenen. Nadat de gemeente eerst onderwijs heeft ontvangen over de beide ambten, worden de ambten biddend aan de Heere voorgelegd. Want wat God wil en vraagt, dat wil Hij op het smeekgebed schenken. Vandaar dat de inleiding tot het gebed luidt: 'Doch alzo wij van onszelf hiertoe onbekwaam zijn, zo laat ons de almachtige God aldus aanroepen'. Zo roepen onbekwamen, zij die het van zichzelf niet kunnen, niet weten en niet hebben, tot de Almachtige. In het slotgebed onderscheiden we (opnieuw) drie gedeelten. In het eerste deel wordt de Heere *gedankt* voor wat Hij geeft in de ambten in het algemeen en in de ambtsdragers in deze gemeente in het bijzonder. Daarna volgt een langer tweede deel, waarin de Heere *gebeden* wordt voor de ouderlingen, de diakenen, voor beiden en voor de gemeente. Deze volgorde is precies dezelfde als in de vermaningen, nadat het ja-woord van de bevestigde broeders geklonken heeft. In Christus' Naam wordt besloten met de gebedswoorden die Hij Zelf ons heeft voorgebeden, het volmaakte gebed. Wat is de Heere wijs en goed. Tot welzijn van de gemeente heeft het Hem behaagd om naast het predikambt ook het ambt van 'regeerders en

helpers' in te stellen. Deze ambten heeft God gewild, de ouderling voor het pastoraat, voor de 'goede vrede en welstand', en de diaken voor de dienst der barmhartigheid, de zorg voor de armen, in materiële en immateriële zin.

Danken voor deze ambtsdragers

De Heere komt ook de dank toe voor het feit dat 'dat Gij ons thans in deze plaats hebt verleend...'. De Heere wordt erkend voor deze broeders, die zich zojuist met hun ja-woord aan de Heere en Zijn dienst hebben verbonden. Van deze mannen wordt met dankzegging beleden dat ze van 'goede getuigenis' zijn en 'begaafd met Uw Geest'.

Is het ook een worsteling of we deze veelzeggende woorden werkelijk zo op onze lippen kunnen nemen? Het gaat niet slechts om gebedswoorden uit een formulier, maar ook om Schriftwoorden over de vereisten voor de ambten. Dan kunnen we niet om zelfonderzoek heen. Vandaar dat direct hierna wordt gebeden om de vervulling van de persoonlijke en ambtelijke nooddrift.

Bidden voor beiden

Voor de ambtsuitoefening zijn bepaalde gaven nodig. De genadegave

van de levendmaking is voor iedereen onmisbaar, maar zeker voor een ambtsdrager. Dat is in overeenstemming met de geest van de Schrift en dus met die van het formulier.

De Heere is zojuist al erkend voor bepaalde aanwezige basisgaven.

Nu wordt gebeden om 'meer en meer zodanige gaven'. Er worden er vier genoemd: wijsheid in Bijbelse zin; kloek(moedig)heid (dat wil zeggen: 'dapper, flink, niet bang zijn'); de onderscheidingsgave en weldadigheid. Deze gaven zijn noodzakelijk om het ambt te kunnen uitoefenen zoals de Heere dat vraagt.

Bidden voor de ouderlingen

In het onderwijzende deel van het formulier is uitvoerig gesproken over de taak van de ouderling. In het gebed wordt volstaan met drie aspecten hiervan. Er wordt gebeden om steeds weer en steeds meer gaven van Boven te ontvangen, zoals de wijsheid die op de school van de Heilige Geest geleerd en geoefend wordt, namelijk de onderscheidingsgave om naarstig te waken over leer en leven in de gemeente en van de ambtsdragers. Het blijft steeds weer nodig om te waken over datgene wat van binnenuit en van buitenaf dreigt, zoals Paulus daarvoor de ouderlingen van

Efeze waarschuwt (Hand. 20: 28-30). Paulus was voortdurend bezorgd over afwijkingen in opvattingen en levenswandel. De ouderlingen moeten trouw zijn in het geven van onderwijs en in het waarschuwen, wanneer men afwijkt van de afgelegde belijdenis.

Bidden voor de diakenen

Voor de diakenen wordt vervolgens gebeden of ze met inzet en ijver hun ambt zullen uitoefenen, zowel bij het *ontvangen* van de gaven als bij het mild en voorzichtig *besteden* ervan. In het voorafgaande werd daarover al gesproken. Als laatste wordt gevraagd of de diakenen op een lieflijke wijze de gemeente mogen vertroosten met Gods heilig Woord. Dat hoort namelijk ook wezenlijk tot hun taak.

Bidden voor beiden

Opnieuw wordt voor beiden, ouderling en diaken, gebeden. Nu wordt concreet gevraagd om genade, om persoonlijke, bekerende genade, om de geloofsgenade en de Geestesgaven. Ook wordt gevraagd om ambtelijke genade, om trouw te zijn aan ambt en eed, om trouw te zijn aan de gemeente.

Bidden voor de gemeente

Als laatste wordt gebeden om Gods zegen voor de hele gemeente. Deze zegen in Christus Jezus houdt veel in, persoonlijk en gezamenlijk. Die zegen blijkt bijvoorbeeld uit het ter harte nemen van het ambtelijke onderwijs en uit het respect tonen voor het ambt. Ook blijkt deze zegen uit de milde gaven, en uit het onze plaats weten bij het ontvangen van diacoonale steun.

Wanneer ieder - ouderling, diaken en gemeenteleden - zijn taak en plaats weet, zal Gods Naam geheiligd worden en Zijn Koninkrijk komen. Want het gaat om het genaderijk, waarvan 'Uw Zoon' Koning is. In Zijn Naam en met Zijn gebedswoorden wordt het gebed besloten, in het uitzien dat dit zo onder ons kerkelijk mag blijken. Dit gebed hebben de ambtsdragers zo nodig. ♦

► wordt vervolgd

► Nadat de gemeente eerst onderwijs heeft ontvangen over de beide ambten, worden de ambten biddend aan de Heere voorgelegd.

Op 28 juni promoveerde ds. C.J. Meeuse op het proefschrift "De bestrijding van het cartesianisme door Jacobus Koelman". De redactie vroeg hem om de inhoud van zijn proefschrift toe te lichten voor onze lezers. Dit is het derde van vier artikelen.

Het verstand en de wonderen

ds. C.J. Meeuse, Arnhem

Omdat we geneigd zijn zoveel mogelijk allerlei natuurverschijnselen te verklaren, dreigen we de wonderen van God te kleineren en God dus te ontoren. Laten we beducht zijn voor het gewoon vinden van Gods werken in de natuur, maar Hem ook bijzonder eren om Zijn buitengewone ingrijpen daarbij.

Balthasar Bekker heeft in 1691 een begin gemaakt met de uitgave van zijn spraakmakende boek "De Betoverde Weereld". Hij had gekozen voor de filosofie van Descartes als hulp voor zijn theologisch werk. Descartes kende de filosofie en de theologie hun eigen terrein toe, maar Bekker ging een stap verder: hij wilde de filosofie over de theologie laten heersen. Bekker achtte de rede betrouwbaar, stelde ze vóór de Heilige Schrift en

meende dat ze geschikt was om de waarheid ervan te bewijzen. Zo betrad hij bij zijn exegese de weg van de Schriftkritiek. Dit was het tegenovergestelde van wat Koelman voor ogen stond: de filosofie als dienstmaagd van de theologie.

Boze geesten

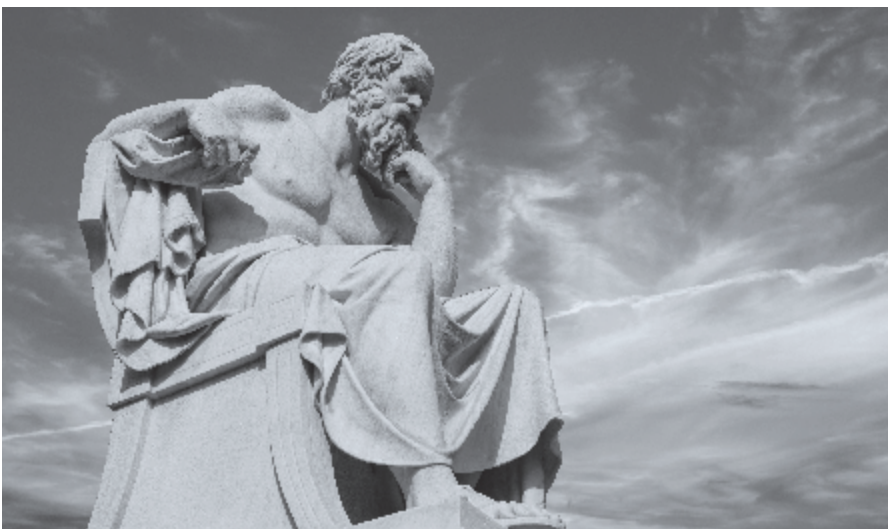
Toen Bekker met allerlei vormen van bijgeloof werd geconfronteerd, bond hij hiertegen de strijd aan met zijn

uitgave van "De Betoverde Weereld". Dit boek gaf aanleiding tot grote consternatie. Bekker streed niet alleen tegen het bijgeloof in goede en boze geesten, toverij, wichelarij, spokerij of bezweringen, maar ook tegen het geloof in engelen, duivelen en allerlei wonderen die ons in de Bijbel verhaald worden. Dat viel bij hem allemaal onder de noemer 'bijgeloof'. Hij vond dat de duivel veel te veel macht werd toegeschreven.

Bekker probeerde alle spreken over geesten in de Bijbel te verklaren met 'gezichten', 'verbeelding', of 'uitdrukking van Gods majesteit'. Bijbelse geschiedenissen, waaronder de zondeval en de verzoeking in de woestijn, verklaarde hij op deze manier. Hij wilde de duivel van alle macht beroven en hem opsluiten in de hel. Hij leerde dat men niets met hulp van de duivel kan doen op het gebied van toverij, waarzeggerij of bezetenheid. De rede leerde hem dat een boze geest niet op een lichaam zou kunnen inwerken en vanuit die gedachte herinterpreteerde hij Bijbelse geschiedenissen en belijdenisgeschriften. Allerlei gebeurtenissen in verschillende landen, maar ook pastorale ervaringen illustreerden zijn betoog. De felste bestrijders vond hij onder de orthodox-gereformeerden en dan vooral in de kringen van de Nadere Reformatie.

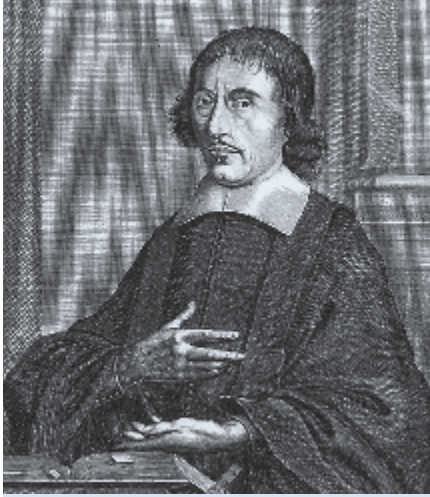
Koelmans strijd

Koelman schreef drie werken tegen Bekkers opvattingen. Het eerste hiervan, "Het Vergift van de Cartesiaansche Philosophie grondig ontdekt", was bedoeld om de beginselen, waardoor Bekker beïnvloed was, aan het licht te brengen. Koelman bestreed allereerst de bedreiging van de wetenschap. De wetenschap beschouwde alles als vooroordelen en wilde beginnen met twijfel. Koelman vond dit een aanzet tot atheïsme. Vervolgens werd het menselijk verstand, de rede, als onfeilbaar gezien en wilde men de filosofie niet aan de theologie onderwerpen. Ze mocht

► De filosofie als dienstmaagd van de theologie, dat was wat Koelman voor ogen stond.

In Gods Woord komen veel woorden voor in hun letterlijke betekenis, maar soms hebben die een figuurlijke betekenis. In dat geval is er sprake van beeldspraak. Zo'n woord wordt wel een metafoor genoemd. In deze rubriek een aantal voorbeelden daarvan.

▶ Jacobus Koelman

zelfs heersen over de Heilige Schrift. Geesten konden een lichaam niet beïnvloeden, zo leerde het cartesianisme. Het verstand wilde men laten heersen over de wil, omdat het de zonden de baas zou kunnen. Koelman bestreed deze en andere punten. Ten aanzien van Bekkers publicatie deed hij dat met toepassing op diens loochenen van wonderen uit Gods Woord. Hij schreef daarvoor het boek "Wederlegging van Bekkers Betoverde Weereld", en daarna het postuum uitgegeven "Schriftmatige Leere der Geesten". Bij dit alles wilde Koelman het Bijbelse spreken over engelen en duivelen, maar ook over toverij, waarzeggerij, spokerij en bezetenheid weergeven. Daarbij ging hij uit van de onfeilbare openbaring door God als fundament voor de waarheid.

Gods wonderen

Laten wij ervan leren dat Gods wonderbare werken ons begrip ver te boven gaan. In de natuurwetenschap moeten we de werken van de Schepster al bewonderen. Gods werken in de Bijbel verhaald en de eeuwen door bij Gods kinderen ervaren, verdienen allermeest onze bewondering, tot eer van God. ♦

▶ wordt vervolgd

De hoorn

ds. J. Schipper, Scherpenzeel

Een hoorn is een onvertakt, hard, onbeweeglijk en puntig uitsteeksel aan de kop van een dier. Zo'n vertakt uitsteeksel wordt 'een gewei' genoemd. De hoorns zijn meestal bedoeld als (verdedigings)wapen. Ook worden ze wel gezien als pronk of sieraad.

Kracht en sterkte

Dieren kunnen een geweldige kracht hebben in de hoornen. Het is dus een beeld van kracht en sterkte. Als de Heere zegt 'Ik zal alle hoornen der goddelozen afhouden' (Ps. 75:11), wil dat zeggen dat Hij de goddelozen van hun geweld en macht, waarmee zij de vromen trachten te beschadigen, zal beroven. Daarentegen, zo zegt het tekstvers in Psalm 75 verder, zullen de hoornen der rechtvaardigen verhoogd worden. Die hoornen zien, zo zeggen de kanttekeningen, op de macht en de heerlijkheid van de rechtvaardigen. Zo noemt David de Heere wel 'de Hoorn mijns heils' (2 Sam. 22:3). David bedoelt dan dat de Heere hem met Zijn sterkte beschermt.

Ook is de hoorn wel een zinnebeeld van eer en waardigheid. Toen de Heere Hanna's gebed verhoord had en haar wens vervuld, roemde zij dat de Heere haar hoorn had verhoogd (1 Sam. 2:1). Haar hart sprong daarom op van vreugde.

De hoornen hadden ook een functie in de godsdienst. David werd met de onbreekbare hoorn gezalfd. De priesters des Heeren bliezen op hoornen, ook waren er hoornen aan de hoeken van het altaar. Die dienden niet alleen tot versiering of om er de offerdieren aan vast te binden, maar ook werd het offerbloed aan die hoornen gestreken. Dat ziet daarom op de kracht der verzoening. Zo krijgt 'de Hoorn mijns heils' - zoals David Christus noemde - nog diepere betekenis.

Hoorn der zaligheid

Zacharias noemde in zijn lofzang de komende Christus 'de Hoorn der zaligheid': 'En heeft een Hoorn der zaligheid ons opgericht in het huis van David, Zijn knecht' (Luk. 1:69). Zacharias was vervuld van de Heilige Geest en hij loofde toen de God van Israël. In vers 69 gaat het in het bijzonder over de komende Messias. De Zaligmaker was nog niet geboren toen Zacharias zijn lofzang zong. Maar hier zien we dan ook bevestigd: 'Het geloof nu is een vaste grond der dingen die men hoopt' (Hebr. 11:1). Voor Zacharias was het al Kerstfeest een half jaar voordat het Kerstfeest was. Soms mag het ondervonden worden dat het in het leven van Gods volk voor 't eerst of opnieuw Kerst is midden in de zomer. Daar is de Heere vrij in. Hij is aan tijd noch plaats gebonden.

Zacharias heft hier geen lofzang aan ter ere van zijn bekering of zijn bevinding. Maar hij bezingt de trouw en de genade van God in het schenken van Zijn Zoon, Die hij hier voorstelt als de Hoorn der zaligheid. God de Vader heeft de Hoorn der zaligheid opgericht. Dat heeft God reeds gedaan in de stilte der eeuwigheid, maar ook in het paradijs en in de volheid des tijds. Hij heeft Hem in het bijzonder opgericht in Zijn gezegende opstanding. Is Hij ook al opgericht in ons hart? ♦

▶ wordt vervolgd

Een Elim aan de Langeweg

Kerkenraad 's-Gravenpolder

Op 30 juli is het 100 jaar geleden dat de Gereformeerde Gemeente te 's-Gravenpolder werd geïnstitueerd.

In 1924 ontstond er onrust in de Nederlands Gereformeerde Gemeente te 's-Gravenpolder, die gesticht was door ds. D. Bakker. Het ging hoofdzakelijk om twee kwesties: het periodiek aftreden van ambtsdragers volgens de Dordtse Kerkenorde, en de vraag of het geoorloofd was dat een ambtsdrager zitting nam in het bestuur van een politieke partij of van een schoolbestuur. Dat leidde tot een breuk. Degenen die vóór beide genoemde zaken waren, kwamen vanaf april bijeen in een uiendroogschuur. Op 30 juli 1924 werd de gemeente geïnstitueerd door de bevestiging van twee ouderlingen en drie diakenen in een dienst die ds. G.H. Kersten leidde. Hij bediende daarbij het woord uit Jesaja 55:13, 'Voor een doorn zal een dennenboom opgaan, voor een distel zal een mirtenboom opgaan; en het zal

den HEERE wezen tot een naam, tot een eeuwig teken, dat niet uitgeroeid zal worden'.

Aan het Nazareth

Intussen had men grond kunnen aankopen en was er een begin gemaakt met de bouw van een eigen kerkgebouw aan de Langeweg 2. Dit kon op 5 september 1924 al in gebruik genomen worden in een dienst waarin opnieuw ds. Kersten voorging. Hoewel het gebouw 350 zitplaatsen telde, zouden wel zeshonderd personen aanwezig geweest zijn in die dienst. In de volksmond werd het gebouw later meestal aangeduid als 'de kerk aan het Nazareth', naar het straatje dat langs de zijkant van het gebouw liep. In november 1925 bracht de gemeente haar eerste beroep uit. Het duurde echter tot 1954 voordat

de gemeente haar eerste predikant kreeg, kandidaat T. Cabaret. Die heeft hier slechts twee jaren gestaan. De gemeente is later bediend door de predikanten L. Vogelaar (1971-1974), ds. J.C. Weststrate (1979-1997), ds. J. Schipper (1997-2005), ds. E. Hakvoort (2007-2011) en ds. S.W. Janse (2013-2017). Sinds 13 januari 2021 is ds. S. Maljaars onze predikant. Toen het eerste kerkje in de jaren zeventig te klein, werd er een nieuwe kerk gebouwd aan de rand van de toenmalige bebouwing. Op 17 augustus 1977 kon de gemeente de Elimkerk aan de Langeweg 61 in gebruik nemen. Door de gestage groei van 's-Gravenpolder staat deze nu bijna in het centrum van het dorp. Die groei heeft er ook voor gezorgd dat er reeds in 1990 een verbouwing en uitbreiding moest plaatsvinden. In 2005 was er opnieuw een ingrijpende verbouwing nodig, niet alleen om alle kerkgangers een plaats te bieden, maar ook om voldoende zalencapaciteit voor de catechisaties en verenigingen te creëren. Op 1 januari 2024 telde de gemeente 1130 leden en 834 doopleden. De oudste gegevens die we nog hebben, geven aan dat er op 1 januari 1927 162 leden en 197 doopleden waren.

Dennenbomen en mirtenbomen

Opmerkelijk is het feit dat in de loop van de jaren vier keer een lid van de gemeente toegelaten werd tot de Theologische School: R. Boogaard in 1965, J.S. van der Net in 1972, K.L. Blok in 2022 en B.J. Meulmeester in 2023. Veel is er in die honderd jaar gebeurd. In deze jaren mocht de prediking doorgaan, werden de sacramenten bediend. Hoeveel doorns er veranderd zijn in dennenbomen en voor hoeveel distels er mirtenbomen zijn opgegaan, kunnen wij niet tellen. Echter dát het gebeurd is, is zeker, want het Woord van de Heere zal naar Zijn eigen getuigenis nooit ledig wederkeren. De getuigenissen zijn ervan geweest en mogen ook in deze dagen nog opgemerkt worden. Hoe dat kan? Niet vanwege enig mens of enige ambtsdrager in 's-Gravenpolder. Maar alleen omdat de gerechtigheid om Christus' wil gebodschapt wordt in onze gemeente. ♦

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEDANKT

voor Chilliwack (British Columbia, Canada) en Nobleford (Alberta, Canada), ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid; voor Groningen, ds. A.T. Vergunst te Carterton (Nieuw-Zeeland); voor Kapelle-Biezeling, ds. W.A. Zondag te Dordrecht; voor Vlissingen, ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord.

BEVESTIGING EN INTREDE KAND. MICHIELSE

Wij delen u met verwondering en blijdschap mee dat op D.V. woensdag 11 september kandidaat R.T. Michielse als herder en leraar aan onze gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst, waarin ds. D. de Wit hoopt voor te gaan, begint om 14.30 uur. De intrededienst van ds. Michielse begint om 19.00 uur. Beide diensten worden gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Sliedrecht, Rondo 325. Naast de zitplaatsen voor de eigen gemeente en de genodigden zijn

er verder geen extra zitplaatsen beschikbaar. De diensten zijn ook te beluisteren via kerkdienstgemist.nl Het adres van ds. R.T. Michielse is m.i.v. 26 augustus 2024: IJsbahn 8, 3362 KB Sliedrecht.

Kerkenraad Sliedrecht

ZGG BENOEMT ZENDINGSWERKER VOOR JAPAN

Zending Gereformeerde Gemeenten heeft J.H.C. (Jan-Kees) Kooijman uit Amstelveen benoemd om uitgezonden te worden naar Japan. Jan-Kees (38) is getrouwd met Lana Kooijman-van Es en samen hebben zij drie kinderen in de leeftijd van 6 tot 13 jaar.

Jan-Kees is sinds 2013 missioloog en toeruster bij ZGG. Lana is coördinator toerusting bij het deputaatschap Evangelisatie (EVGG). Het gezin is lid van de Gereformeerde Gemeente in Amsterdam, waar Kooijman dient als ouderling. De eerste opdracht bij deze uitzending wordt het leren van taal en cultuur, het verkennen van het netwerk en het onderzoeken van de mogelijkheden voor verder zendingswerk in Japan en voor nieuwe uitzendingen.

DE SAAMBINDER VERSCHIJNT DEZE ZOMER NIET OP 1 AUGUSTUS. HET VOLGENDE NUMMER VERSCHIJNT OP 8 AUGUSTUS.

Deputaten zijn er verwonderd en verblijd over dat deze benoeming zo spoedig kon plaatsvinden. We hopen dat de Heere er Zijn zegen aan zal verbinden.

Deputaatschap Zending
Gereformeerde Gemeenten
ds. P.D. den Haan, secretaris

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 280: in de gemeente van Sprang-Capelle vinden de volgende wijzigingen plaats: Gegevens kosten m.i.v. heden: A.W. van der Schans, Wendelnesseweg-Oost 26, 5161 ZA Sprang-Capelle; tel. 0416-279615 of 06-52661488; e-mail: kostergergemsprangcapelle@gmail.com Contactpersoon gehandicaptenzorg: J. van der Esch Hogevaart 9, 5161 PL Sprang-Capelle.

Berichten

PASTORIEVREUGDE

Fam. ds. R. Kattenberg 60 jaar getrouwd

Op 14 juli waren dominee en mevrouw R. Kattenberg-van Maanen 60 jaar getrouwd. We feliciteren onze emeritus-predikant en zijn vrouw van harte met deze bijzondere mijlpaal. Wat is er veel gebeurd in die 60 jaar. Er was vreugde en verdriet, er waren hoogte- en dieptepunten. Door alles heen is de HEERE de Getrouwe geweest en dat zal Hij eeuwig blijven. Daarvan mag dit echtpaar getuigen. De Heere gedenke hen in hun ouderdom. De gebreken zijn er. De dominee heeft al een aantal maanden niet meer gepreekt. We wensen hen van harte de zegen van de Heere toe voor het toekomstige, samen met hun kinderen

en (achter)kleinkinderen. We willen fam. Kattenberg deze tekst meegeven uit Psalm 59:17 en 18: 'Maar ik zal Uw sterkte zingen en des morgens Uw goedertierenheid vrolijk roemen, omdat Gij mij een hoog Vertrek zijt geweest, en een Toevlucht ten dage als mij bange was. Van U, o mijn Sterkte, zal ik psalm-zingen; want God is mijn hoog Vertrek, de God mijner goedertierenheid.' Het adres van fam. Kattenberg is: Angelierlaan 1, 6713 GE Ede.

Kerkenraden en gemeenteleden van Arnhem en Lelystad

WANDELINGEN MIDDELBURG

Op 6 en 21 augustus wordt in Middelburg een kerkhistorische wandeling met herinneringen aan Smijtegelt gehouden.

Start: voor het oude stadhuis op de Markt om 14.00 uur. Vrijwillige bijdrage gevraagd voor Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht.

Op 13 en 27 augustus is er een wandeling langs Joodse sporen. Deze wandeling toont de geschiedenis van de Joden in Middelburg door de eeuwen heen. Start hoek Nieuwepoortstraat/Korendijk om 14.00 uur. Vrijwillige bijdrage gevraagd voor het Deputaatschap voor Israël.

FIETSTOCHT ODDORP

Op maandagavond 12 augustus wordt in Ouddorp een fietspuzzeltocht (25 kilometer) gehouden. De opbrengst is voor ZGG. Kosten zijn € 5,- p.p., max. € 20,- per gezin. Starten kan tussen 18.30 en

19.00 uur vanaf de Mekkerstee, Hofdijksweg 34, Ouddorp. Meer informatie: J. van de Vliert, tel. 06-29228222.

VERKOPINGEN

Hoogeveen – Terrein Geref. Gemeente, Coevorderstraatweg 50, Noord-scheschut, woe. 7 aug., zendingsmarkt; opening om 9.30 uur door ds. A. Verschuure; om 11.30 uur wordt er live met beeld gebeld met de familie Heres in Cambodja; meer info op zgg.nl

Haamstede – Kerk Geref. Gemeente, Ankerweg 10, Burgh Haamstede, do. 8 aug., 9.00-15.00 uur, jaarlijkse verkoping.

ZANGAVONDEN

Elspeet – Kerk Herst. Herv. gem., zat. 27 juli, 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstem, Pieter Heykoop, orgel; leiding ds. A. Verschuure; collecte noodhulp Moldavië (toegang vrij).

Elspeet – Kerk Hersteld Herv. Gem., zat. 10 aug., 19.00 uur, psalmzangavond t.b.v. Stichting Adullam, Arthur de Jong, orgel; leiding ds. A. Verschuure (toegang vrij).

Ermelo – Kerk Geref. Gemeente, di. 6 aug., 19.30 uur, zangavond van vakantieweken voor mensen met een beperking, m.m.v. gem. koor Adoraïm, Dennenheulkoor en Peppelhoevekoor, Sander Pul, orgel; Bijbelvertelling door

ds. A. Verschuure; collecte t.b.v. Samen uit-vakantieweken.

Genemuiden – Kerk Geref. Gemeente, woe. 7 aug., 19.15 uur, psalmzangavond m.m.v. vakantiekoor Wezep; leiding ds. A. Verschuure; collecte t.b.v. Samen-uit-vakantieweken.

Putten – Kerk Hersteld Herv. Gem., woe. 31 juli, 19.00 uur, gelegenheidskoor Peppelhoeve (gasten met een beperking en hun begeleiders), samengesteld mannenkoor, Willem de Boer en Martijn Kooijman, orgel; collecte vakantieweken Vrouwenbond.

Kerkdiensten

ZONDAG 28 JULI 2024

Alblasserdam 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; **Amsterdam** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 14.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 18.30 uur ds. W. Visscher; **Borssele** 18.00 uur stud. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 16.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Den Haag-Scheveningen** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Deventer** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur kand. J. Janse; **Dordrecht** 10.00 uur ds. N.I. Ude; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. E. Bakker; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. A. Verschuure; **Enter** 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur stud. K.L. Blok; **Gorinchem** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **'s-Gravensande** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Hardinxveld-Giessendam** 15.30 uur ds.

G. Pater; **Herkingen** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur ds. G. Hoogerland; **Houten** 10.00 uur ds. B. Labee en 16.00 uur ds. W. Visscher; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur ds. W. Visscher; **Kamperland** 16.00 uur ds. M. Joosse; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. B.J. van Boven; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur kand. R.T. Michielse; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Kortgene** 10.00 en 14.30 uur stud. W. de Jong; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Lisse** 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Marknesse** 19.00 uur ds. F. Mulder; **Meeuwen** 18.00 uur ds. J. Beens; **Meliskerke** 9.30 en 19.00 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 15.00 uur ds. C. Hogchem; **Middelburg-Centrum** 9.30 uur ds. C. Harinck, 14.00 uur ds. M. Karens en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 10.00 en 15.30 uur ds. J. de Kok; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en

18.30 uur ds. J.B. Zippro en 14.00 uur ds. S.W. Janse; **Nieuwe-Tonge** 10.00 en 16.00 uur stud. D. de Jong; **Nieuwer Ter Aa** 15.00 uur ds. H. Brons; **Nieuwerkerk** 15.30 uur ds. W. Harinck; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 15.00 uur ds. A.E. Brijder; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. F. Mulder; **Ooltgensplaat** 9.30 en 18.00 uur kand. J.C. Kriekaart; **Oostburg** 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur stud. J. Kroon; **Oosterland** 10.00 uur ds. W. Harinck en 14.30 uur ds. M. Blok; **Oostkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Hogchem; **Oude-Tonge** 15.00 uur kand. J.C. Kriekaart; **Oudemirdum** 9.00, 11.00, 14.30 en 18.30 uur ds. A. Schot; **Poederoijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Poortvliet** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Puttershoek** 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Ridderkerk-Slikkerveer** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rilland-Bath** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens; **Rotterdam-Alexanderpolder** 16.00 uur ds. B. Labee; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; **Sint Annaland** 18.30 uur

ds. J.J. Tanis; **Sliedrecht** 15.30 uur ds. J. Beens; **Soest** 9.30 uur ds. J. Beens en 15.30 uur ds. J.B. Huisman; **Spijkenisse** 18.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Tholen** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Joosse; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; **Woerden** 15.30 uur ds. D. de Wit; **Wolphaartsdijk** 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. G. Beens; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 30 JULI 2024

Borssele 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur (voor de GBS) ds. W.J. Karels; **Drachten** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Oppendoes** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. A. Verschuure.

WOENSDAG 31 JULI 2024

Aalburg 19.30 uur stud. W. de Jong; **Herkingen** 19.30 uur kand. J. Janse; **Hoedekenskerke** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Krabbendijke** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur stud. J. Kroon; **Oudemirdum** 19.30 uur ds. W.A. Zondag; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Westkapelle** 19.30 uur ds. G. Beens; **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Woerden** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Wolphaartsdijk** 19.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug.

DONDERDAG 1 AUGUSTUS 2024

Ouddorp 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Poortvliet** 19.30 uur ds. A. Verschuure.

VRIJDAG 2 AUGUSTUS 2024

Eindhoven 15.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 28 JULI 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M.

Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. J. Krijgsman; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema.

ZONDAG 4 AUGUSTUS 2024

Aagtekerke 9.30 uur ds. S. Maljaars en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Alblasserdam** 9.30 uur ds. H. de Leeuw en 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Arnhem** 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Beekbergen** 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Benthuizen** 9.30 en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Berkenwoude** 15.00 uur ds. C. Hogchem; **Bodegraven** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Borssele** 18.00 uur ds. M. Karens; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Burgh-Haamstede** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; **Capelle aan den IJssel-West** 18.30 uur kand. J. Janse; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Deventer** 18.00 uur stud. W. de Jong; **Dinteloord** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Dordrecht** 10.00 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. E. Bakker; **Eindhoven** 10.00 en 16.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 18.30 uur ds. W.A. Zondag; **Enschede** 10.00 en 15.00 uur stud. W. de Jong; **Enter** 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur kand. R.T. Michielse; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 uur ds. M.L. Dekker en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Gorinchem** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur kand. J.C. Kriekaart; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur ds. A.P. Baaijens en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **Groningen** 10.00 en 16.00 uur stud. K.L. Blok; **Hardinxveld-Giessendam** 18.00 uur ds. H. de Leeuw; **Hoedekenskerke** 14.30 uur ds. M.L. Dekker; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur stud. D. de Jong; **Houten** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; **Kamperland** 18.30

uur ds. M. Boersma; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 17.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur kand. J.C. Kriekaart; **Kortgene** 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Marknesse** 9.30 en 19.00 uur ds. J. Beens; **Meliskerke** 9.30 en 19.00 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 10.00 en 18.00 uur ds. B. Labee; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder en 14.00 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur kand. J. Janse; **Nieuwdorp** 9.30, 14.00 en 18.30 uur ds. G. Beens; **Nieuwe-Tonge** 10.00 uur ds. G.J.N. Moens en 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Nisse** 14.30 uur ds. A. Schreuder; **Ooltgensplaat** 9.30 uur ds. N.I. Ude; **Oostburg** 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur stud. J. Kroon; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn en 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Oostkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Oostvoorne** 15.00 uur ds. J. van Laar; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; **Oude-Tonge** 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Oudemirdum** 9.00 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 17.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 15.00 uur ds. H. Brons; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Rotterdam-Alexanderpolder** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 14.30 uur ds. M. Blok; **Sliedrecht** 14.30 uur ds. H. de Leeuw; **Soest** 19.00 uur ds. A.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Schot; **Sprang-Capelle** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. A.J. de Waard; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Joosse en 14.00 uur ds. S.W. Janse; **Wierden** 15.00 uur ds. J. Schipper; **Wierden-Aadorp** 9.30 uur ds. J. Schipper; **Woerden** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Wolphaartsdijk** 9.30 uur ds. G. Hoogerland, 14.00 uur ds. S. Maljaars en 18.30 uur ds. M.L. Dekker; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 15.30 uur ds. A.A. Brugge;

Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwolle** 19.00 uur ds. A.J. de Waard.

DINSDAG 6 AUGUSTUS 2024

Brakel 19.30 uur ds. W. Mouw; **Drachten** 19.30 uur ds. G. Beens; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

WOENSDAG 7 AUGUSTUS 2024

Aalburg 19.30 uur ds. A. Schot; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. C.A. van Dieren; **Kesteren** 19.30 uur (voor de zending) ds. C. Hogchem; **Klaaswaal** 19.30 uur (voor de GBS) ds. W.J. Karels; **Krabbendijke** 19.30 uur (voor de zending) ds. H. de Leeuw; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. D. de Wit; **Nieuwdorp** 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Oppendoes** 19.30 uur stud. W. de Jong; **Rhenen** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer (voor de zending); **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. G. Beens; **Zwolle** 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

DONDERDAG 8 AUGUSTUS 2024

Alblasserdam 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Hardinxveld-Giessendam** 19.30 uur ds. H. de Leeuw; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. A. Verschuure; **Ouddorp** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Wageningen** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 4 AUGUSTUS 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. J. Krijgsman; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema.

Advertenties

ELSPEET - Herst. Herv. Gem. Psalmzangavond met bovenstem Zaterdag 10 augustus 2024

Aanvang: 19.00 uur
Spreker: ds. A. Verschuure
Organist: Arthur de Jong
Collecte: Adullam
Div. verkoopafels | Toegang vrij
Opname voor Familystream

Boekenmarkt Elspeet
D.V. 27 juli, 3 en 10 augustus
Locatie: Schapendrift,
10 augustus veel aanbiedingen
Info 0184 - 684808
www.vanderwalboeken.nl

ZOMERCONCERT | DV 27 juli 2024 Hervormde Kerk Haamstede

André Knevel orgel &
Wilbert Magre piano
Pascal van de Velde trompet &
Carina Petersen panfluit
Leiding: ds. M. Karens
Er is een collecte voor een aantal doelen
Aanvang: 19.30 uur | Toegang gratis

**BOEKHANDEL
VAN DER BOOM**
Voorstraat 41
3245 BG Sommelsdijk
Tel.: 0187 482614
www.boekhandelvanderboom.nl

Word ook de baas over jouw
stress & onrust
Mét garantie op resultaat!

Heb jij genoeg van onrust, stress, spanning, gejaagdheid, angst, paniek, somberheid enzovoorts?
&
Ben jij op zoek naar ontspanning, rust in je hoofd en weer lekker in je vel zitten?

..laten we de oorzaak aanpakken in plaats van de symptomen!

Albert van den Broege
www.ab-coaching.net
0625081102

Ervaar jij bovenstaande klachten? Doe gratis mee met mijn online workshop: **'Weg met je onrust!'**
DV 8 augustus 2024 13.30 uur
Meld je snel aan via de website of scan voor meer informatie en aanmelden!

**Specialist in
vloertegels,
wandtegels en
PVC vloeren**

KROON
TEGELS & PVC

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | info@kroontegels.nl | kroontegels.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Genieten van Hollandse gastvrijheid in een Duitse sfeer

Ons hotel beschikt over hotelkamers voor 2 personen tot volledige ingerichte appartementen tot 7 personen. Kom naar het mooiste plekje in het Sauerland.

*** **LANDHAUS FORRA**
Tel.: +49 2975228

Heeft u iets te vieren?
Informeer naar de mogelijkheden

www.landhausforra.com

TRADITIONELE PSALMZANGAVOND
met BOVENSTEM
D.V. ZATERDAG 27 JULI
HERST. HERV. KERK ELSPEET
Toegang vrij | - Organist: Pieter Heykoop
19.30 uur - Leiding: Ds. A. Verschuure
Col.: t.b.v. Noodhulp Moldavië

DI.4. **Opent uwen mond**, Ps. 75 t/m 100,
52 meditaties van ds. D.W. Tuinier en
M. Henry. Spaar alle delen!
0622780238 / www.ramshoorn.nl

Stacaravan te huur op een mooi plekje
in de Bommelerwaard voor
1 à 2 pers. Info: 0418-552258

3AP
Administratieve dienstverlening

Écht groeien door goed inzicht.

3AP is jouw partner in groei en inzicht
Administratieve dienstverlening

*3AP biedt ook ondersteuning aan kerken

RST
Zorgverleners

VACATURE

Maak jij het verschil voor onze cliënten?

Kom bij ons werken als:

- (Wijk)verpleegkundige
- Verzorgende IG
- Kraamverzorgende
- Huishoudelijk medewerker

BEKIJK AL ONZE VACATURES!

HOEKMAN
Kantoor & Project

Levering in heel Nederland

Hoekman is uw leverancier van **tafels en stoelen** voor **kerk, vergaderzaal of consistorie**.

Maak een **vrijblijvende afspraak** bij u op locatie.
U kunt dan kennismaken met onze **kwaliteit en jarenlange ervaring**.

Noordzandstraat 34 | 4401 CG Yerseke
T 0113 572907 | www.piethoekman.nl

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energijstraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Fruiteeltbedrijf

“DEN DOORNKAMP”

ZOEKT VANWEGE UITBREIDING VAN HET BEDRIJF MEDEWERK(ST)ERS VOOR DE KOMENDE OOGST (V.A. WEEK 34) VAN APPELS EN PEREN

WIE?

- Bent u tussen 15 en 75 jaar oud?
- U bent welkom voor part-en fulltime oogstwerkzaamheden op ons bedrijf.
- AOW-ers, Vut-ers, maar ook ZZP-ers die tijdelijk wat minder werk hebben.
- Jonge mensen (schoolverlaters) zijn bijzonder welkom.

WAAROM?

- Thuis zitten als u in de natuur werkzaam kunt zijn in een gezellige groep van dagelijks 25 personen?
- In bezit van een auto is een pre, hoewel carpooling ook mogelijk is.

WAARVOOR?

De beloning is volgens CAO Open-Teelten seizoensarbeidsregeling!

REAGEREN?

Voor meer informatie en/of uw reactie: Steenweg Noord 27 | 4182 PA Neerijnen | Tel.: 06-51891902 | E-mail: baren60@planet.nl

Een seizoen mee beleven in de fruitoogst is echt de moeite waard!

Gezocht:
HARDWARE ENGINEER
uitdagend werk met eigen inbreng
vmbautomation.com/vacatures

Te huur 4 pers. stacaravan
in **Elspeet**, aan de Bosrand
tel/wa/signal 06-10447953

Kootwijkerbroek (De Essenburcht)
Rien Mouw en Arthur de Jong
Unieke Natuurbeelden met Samenhang
Zaterdagmiddag 3 augustus en
dinsdagavond 6 augustus
Diverse verkooptafels aanwezig
Reserveer via www.koopjekaartje.nl

**Kraamzorg in een
vertrouwde sfeer**
Tevredenheid door kwaliteit,
met behoud van identiteit.

Meer informatie: 0167-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

**Cruciferous Plus (NeoLife) - Een
aanvulling van kruisbloemige groenten:**
goed voor de prostaatfunctie, bij
ongemakken rondom de menstruatie.
Juli-aanb. | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Bent u ook op zoek naar mooie
raambekleding? Wij komen vrijblijvend
bij u thuis adviseren! We nemen naast
veel kleur en stofstalen ook jarenlange
ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314
of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Terlouw Parket Ede, voor het leveren,
leggen en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402
of mail naar info@terlouwparket.nl

**Luisteren,
met oog voor elkaar.**

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

INGENIEURSBUREAU CIVIELE TECHNIEK

Wij zoeken een:

ERVAREN TEKENAAR 32 - 40 UUR

Heb jij ervaring als tekenaar in de civiele techniek? En beschik je
over creativiteit en oplossingsgerichtheid?
Met jouw technisch oog, zet je de wensen van diverse opdrachtgevers
om in een 3D-ontwerp.

Wil je meer informatie over deze vacature?
Neem dan contact op met Frans Bart:
06-43833684.
www.buroinfra.nl | Smithweg 1.05, Goes

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
ter recensie en vragen voor de rubriek
'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop drukkerij:**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie**Adreswijzigingen enz. aan:**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites**Gereformeerde Gemeenten:**

Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeentengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

09

Een dominee in de gevangenis

Afscheid van de familie Eigeman

'Dag Lambertus, jij zomaar op bezoek! Hadden we maar geweten dat je vanmorgen langs zou komen', klinkt het verbaasd, als vader en moeder Eigeman binnenstappen.

'Ik kom afscheid nemen,' zegt Lambertus schuchter, 'want volgende week hoop ik voorgoed naar Rotterdam te vertrekken. En u hebt zoveel voor mij betekend de afgelopen zeven jaar. U was voor mij een houvast in de goddeloze wereld van de universiteit. Ik ben u en uw vrouw dankbaar voor de wijze lessen die ik van u beiden kreeg.'

'Zo'n jongen toch', fluistert mevrouw Eigeman, terwijl ze naar de keuken loopt.

'Ja, meneer Eigeman', vervolgt Lambertus, 'ú hebt me in aanraking gebracht met mensen die écht de Heere vrezten. De gesprekken die ik op die bijeenkomsten van Gods kinderen mocht horen, zal ik nooit vergeten!'

Zodra mevrouw Eigeman een kopje koffie heeft ingeschonken, worden allerlei herinneringen opgehaald. Ze zijn het er roerend over eens: met elkaar hebben ze een goede tijd gehad!

Even is het stil. Meneer Eigeman kijkt Lambertus liefdevol aan.

'Ja jongen,' zegt hij, 'als God het geeft zul je over enkele jaren predikant zijn. Wat zou het groot zijn als de Heere het eenvoudige onderwijs dat je hier mocht ontvangen zou willen gebruiken, nu én als je eenmaal dominee bent. Zullen we daar ten afscheid samen om vragen?'

Eerbiedig vouwen allen de handen. Ootmoedig vraagt Eigeman of de Heere de verdere levensweg van Lambertus wil leiden. Of de Heere hem straks in Zijn dienst wil gebruiken tot bekering van velen. 'En', bidt hij, 'hoeft het hier geen afscheid voor altijd te zijn. Mogen wij elkaar op Uw tijd nog eens ontmoeten?' ♦

vervolgverhaal | J. Kranendonk - Gijssen - uitg. Den Hertog

Vuur

In de Bijbel wordt veel over vuur gesproken. Bij meerdere gebeurtenissen speelt vuur een rol. Wat voor betekenis heeft dit?

Onwillekeurig denken we aan de geschiedenis van Mozes. Hij was bezig met zijn dagelijks werk als herder. Hij was in de buurt van de berg Horeb. Hij zag een vuur branden. Een doornstruik die in brand staat, maar niet verteert. Bijzonder. Het vuur was aanwezig tijdens de wetgeving op de Sinaï. 'De ganse berg Sinaï rookte, omdat de HEERE neerkwam in vuur' (Ex. 19:18).

Je kunt denken aan het eerste offer dat Aäron bracht. 'Want een vuur ging uit van het aangezicht des HEEREN en verteerde op het altaar het brandoffer en het vet' (Lev. 9:24). Vergeet ook de indringende geschiedenis niet van Elia op Karmel. Het is inmiddels drieënhalf jaar droog. Elia daagt de Baälpriesters uit om een offer te brengen. Het offer mogen ze zelf niet aansteken, maar 'de God Die door vuur antwoorden zal, Die zal God zijn' (1 Kon. 18:24). Je weet hoe deze vuurproef is afgelopen.

En hoe zal het er op de laatste dag aan toegaan? Welke tekenen zullen er gezien worden? 'Bloed en vuur en rookdamp' (Hand. 2:20). Vuur verteert alles, spaart niets, laat niets levend. Vuur is in de Bijbel onder andere een beeld van Gods heiligheid, rechtvaardigheid en toorn. We kunnen bij 'onze God Die een verterend vuur is' niet leven, zonder Middelaar.

Het reddend handelen van God is dat het vuur van Gods toorn tegen de zonde in volle omvang ontladen is op Zijn eigen Zoon. Als het grote Slachtoffer werd Hij op het kruisaltaar gelegd en daalde het vuur op Hem neer. Hierop ziende en hieruit levend blijft alleen de lofzang en verwondering over: de hitte van Gods gramschap is geblust! ♦

Leestip: Exodus 3:1-6

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Gemeen- schap der heiligen

Er is zo weinig te merken van de gemeenschap der heiligen. We belijden toch elke rustdag met de Kerk van alle eeuwen, tijden en plaatsen het negende geloofsartikel?

Verbreking

Inderdaad klinkt elke rustdag het negende geloofsartikel: 'Ik geloof een heilige, algemene Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen'. Maar interkerkelijk én binnenkerkelijk is het met de praktijk van dat eerste én laatste menigmaal droevig gesteld. De bekende ds. W.C. Lamain (1904-1984) schreef in de jaren zestig: 'Wat een droeve aanblik geeft ons thans Gods kerk. Wat ligt nu alles verbroken als beenderen aan de mond des grafs. Ik durf bijna niet meer te schrijven, hoe het nu over het algemeen is. Elkander tegenspreken, elkander tegen schrijven, tegen elkander preken. Geen lust meer om elkander te ontmoeten, elkander ontlopen, elkander afbreken, tegen elkander zuchten, elkander benauwen, elkander verdenken'. In de jeugdjaren van deze oud-predikant had een oudere ambtsbroeder gesproken na een goed samenzijn: 'Nu mogen wij elkander nog ontmoeten en nu kunnen we elkander nog ontmoeten, wij willen elkander nog ontmoeten, maar de tijd zal aanbreken dat het niet meer zal kunnen, ook dat wij het niet meer willen. En niet kunnen dat is erg, maar niet meer willen, dat is erger. Het wordt in alles maar openbaar wat de mens is, ook Gods volk, wanneer zij niet op de rechte plaats zijn, en wat de gevolgen zijn als wij Gods Geest bedroeven en uitblussen'. Ons wekelijks belijden in Gods huis ten spijt, wat zijn deze dingen herkenbaar in onze tijd. En de smart over deze werkelijkheid ontbreekt helaas zo menigmaal in onze harten...

Vereniging

Het trof ons onlangs bij de behandeling van Zondag 21 uit onze Heidelbergse Catechismus hoe onze vaders de gemeenschap der heiligen omschrijven. We lezen in antwoord 55: 'Eerstelijk, dat

de gelovigen, allen en een iegelijk, als lidmaten aan den Heere Christus en al Zijn schatten en gaven gemeenschap hebben. Ten andere, dat elk zich moet schuldig weten zijn gaven ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten gewilliglijk en met vreugde aan te wenden'. Als er ware vereniging is met Christus, dan is er ook liefde en gebed voor en met elkaar. Wat valt er dan veel weg! Als het leven in de ziel tintelt dan is er behoefte aan elkaar. Daar is Gods Geest, daar gebiedt de Heere de zegen. Daar daalt Gods Geest af en worden de eerstelingen van de hemel gemaakt.

We laten nog één keer ds. Lamain aan het woord: 'Dan is alle hoogmoed van ons en de liefde en de ootmoed komt van God (...). En al hebben wij iets van dat leven in de praktijk gehad, dan moet God toch Zelf ook weer het dadelijk gemis er van ontdekken. Al zijn wij door God bekeerd, dan kunnen wij nog zo verkeerd zijn, zo hoog, zo liefdeloos, zo hard, zo ongevoelig. Wij liggen er zo voor open om met de genade wat te worden. En wanneer de Heere Zijn ontdekkend licht onthoudt en inhoudt, dan zien wij meer gebreken in anderen dan in onszelf'.

Lezer(es), bemerk u, kent u, beoefent u bij tijden de gemeenschap der heiligen? Als iets van de gemeenschap aan de schatten en gaven van Christus mag worden ervaren, is er leven, liefde en vrucht. Want deze genade verneert en de liefde verbindt. Wat blijft nog over te zeggen als we dit alles overwegen? Bovengenoemde predikant haalt in zijn schrijven de bede uit de berijmde Psalm 106 vers 25 aan: 'Wil ons, nog overal verspreid, genadig weer bijeenvergaad'ren; zo word' Uw Naam en roem verbreid'. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.